1. Aanleiding (probleem en doel)

Beschrijf in de aanleiding wat de achtergrond van het reserveren van de middelen is aan de hand van de volgende vragen:

1.1 Wat is de letterlijke tekst in het regeerakkoord of in de communicatie richting TK (doel of maatregel)? Voeg ook de meerjarige budgettaire tabel in t/m 2026 (reeks tabbladen).

	2022	202319	2024	2025	2026	Struc.	Struc. in
Maatregel "Versterken Omgevingsdiensten"	18	18	18	18	18	18	2022
Maatregel "Versterking ILT"	2	4	6	6	6	6	2024

Indien het structurele bedrag niet gelijk is aan het bedrag in 2022, wordt tevens de meerjarige reeks tot het jaar waarin de uitgaven structureel zijn opgenomen.

In het coalitieakkoord is de passage opgenomen "We zorgen voor een schone en gezonde leefomgeving door het steviger aanpakken van milieucriminaliteit en milieurisico's. Het rapport van de Adviescommissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (commissie-Van Aartsen) wordt hierbij betrokken." En in de budgettaire bijlage van het akkoord staat "Voor het versterken van de omgevingsdiensten en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) wordt structureel 24 miljoen euro gereserveerd voor de opvolging van de Commissie Van Aartsen en aanpak milieucriminaliteit." N.B. de toedeling van 24 miljoen is verdeeld in de 2 budgetlijnen "Versterken Omgevingsdiensten" (18 mln beleidsenveloppe) en "Versterking ILT" (via stapsgewijs 2,4,6 mln ILT-middelen) .

1.2 Wat is het probleem dat wordt beoogd op te lossen?

Het rapport van de commissie Van Aartsen is glashelder: het VTH-stelsel voor het milieudomein functioneert niet goed en wordt gekenmerkt door fragmentatie en vrijblijvendheid. Hierdoor ontstaat vermijdbare milieuschade. Deze milieuschade is door de ILT onlangs nog begroot op 5,5 miljard euro per jaar exclusief bijkomende veiligheids- en gezondheidsschade. Dit is een ernstige constatering die haaks staat op het doel om te zorgen voor een schoon, veilig en gezond Nederland. In aanvulling op het rapport Van Aartsen is door de Algemene Rekenkamer in 2 rapporten ("Een onzichtbaar probleem" en "Handhaven in het duister") in 2021 geconstateerd dat door gebrek aan goede, betrouwbare informatie toezichthouders, handhavers en de verantwoordelijke bewindslieden (IenW en JenV) in het duister tasten en geen zicht hebben op de aard en omvang van milieucriminaliteit en -overtredingen, wat leidt tot ontoereikende handhaving van milieuwetgeving.
Het is dan ook aan alle bij het VTH-stelsel betrokken partijen om ervoor te zorgen dat het VTH-stelsel sterker wordt en milieuschade wordt voorkomen

1.3 Wat is het beoogde budget (meerjarig)?

Het beoogde budget bestaat uit een meerjarig (structureel) bedrag van 18 mln euro (bij beleid) en 6 mln bij de ILT (van 2 in 2022 naar 4 mln in 2023 en 6 mln structureel)

1.4 Wat is het beoogde doel de maatregel?[1] En meer specifiek: Wat is de SMART of meetbare doelstelling?

De commissie Van Aartsen geeft duidelijk aan wat er moet gebeuren. De omgevingsdiensten zijn een belangrijk fundament in de fysieke leefomgeving onder het VTH-stelsel. Het is de taak van gemeenten, provincies èn Rijk tezamen om er voor te zorgen dat dit fundament onder het VTH-stelsel versterkt wordt zodat de uitvoering van VTH hierop gebouwd kan worden. Vanuit het Rijk

[1] Indien het de inzet van een extra instrument/middelen bij het behalen van een bestaand beleidsdoel (bijvoorbeeld intensivering van bestaand instrument) betreft, kan worden weergegeven welk aanvullend effect met aanvullende inzet wordt beoogd.

is inzet om met deze maatregel bij te dragen aan de versterking van thema's en activiteiten met een bovenregionaal of landelijk niveau die voor àlle omgevingsdiensten van belang zijn en waarbij ook het Rijk een belang heeft.
Om als Rijk stevig regie te kunnen voeren, de positie van omgevingsdiensten te verstevigen en om samen met alle betrokken partijen het VTH-stelsel te verbeteren is voor de opvolging van de aanbevelingen een structureel, majeur en geïntegreerd investeringsprogramma noodzakelijk gericht op de doelstellingen:

1) opsporing en aanpak van milieucriminaliteit wordt versterkt, door uitbreiding van capaciteit waarbij in het bijzonder de ketenaanpak van milieucriminaliteit wordt gefaciliteerd. De meetbare (output) doelstelling is de uitbreiding van capaciteit (bij de ILT-IOD) en de outcome (doelstelling0 betreft de (toename) van het aantal uitgevoerde onderzoeken/processen-verbaal (outcome).
2) het op orde brengen en
versterken van de data-huishouding en informatie-uitwisseling om de beschikbaarheid, volledigheid, juistheid en kwaliteit van data en vervolgens de uitwisseling en het functioneel gebruik ervan tussen alle betrokken toezichthouders in de keten te optimaliseren. De meetbare (output) doelstellingen is de toename van het aantal aangesloten toezichthouders op het IV-systeem, en de compleetheid van informatieprofielen.
De meetbare (outcome) doelstelling is een samenhangende informatiehuishouding van en voor alle partijen in het VTH-stelsel (dashboard) waarmee ketenaanpak, overall monitoring en regie mogelijk wordt.
3) het versterken van de
kennisinfrastructuur tussen alle partijen in het VTH-stelsel inclusief het Rijk, en het versterken van de kennisontwikkeling en –deling bij de omgevingsdiensten om deze toekomstproof te maken voor de belangrijke opgaves die er aan komen. De meetbare doelstelling (output) is de toename bij de betreffende kennisinstellingen (OD-NL, BRZO+) van het aantal fte's die voldoen aan kwaliteitseisen (output) en de toename van het aantal geleverde kennisprodukten van belang voor OD's en andere VTH-partijen (antwoorden specifieke vragen OD's, FAQ's rond nieuwe ontwikkelingen en transities, toepassing nieuwe technologie rond toezicht, kenniskaarten, artikelen, uitwisseling kennis met RIVM, TNO en GGD's) vermijdbare milieuschade zoveel mogelijk beperken door een slagvaardiger milieutoezicht door alle betrokken partijen (incl. het Rijk). De meetbare doelstellingen (output) zijn de uitkomsten visitatie- en monitoringsonderzoeken en het voldoen aan kwaliteitscriteria van de OD's. De meetbare (outcome) doelstelling is de (afname in) aantal vermijdbare milieuschades (die gerapporteerd kunnen worden in jaarlijkse Staat van de Veiligheid en Staat van de OD's)

2 Beleidsinstrument (beoogde besteding)

Beschrijf de beoogde besteding van de middelen en licht toe waarom deze beoogde wijze van besteding is gekozen (en geen andere). Geef daarbij antwoord op de volgende vragen.

2.1 Wat is het gekozen instrument/ maatregel?

Voor de aanpak wordt deels gekozen voor een subsidieprogramma waarvan opzet en uitvoering wordt afgestemd in een in te stellen interbestuurlijk programma, waarin IenW, VNG, IPO, OmgevingsdienstNL en JenV vertegenwoordigd zijn.

2.2 Hoe leidt inzet van het instrument tot de beoogde doelstelling (doeltreffendheid[2])? Wat is de onderliggende beleidstheorie? Is hiervoor een empirische onderbouwing aanwezig?
De middelen worden binnen het subsidieprogramma geoormerkt op de 4 hoofddoelstellingen. Vanuit het Interbestuurlijk Programma worden daarbij in overleg met de (uitvoerende) partijen in

[2] De mate waarin de beleidsdoelstelling dankzij de inzet van de onderzochte beleidsinstrumenten wordt gerealiseerd (definitie RPE, ook effectiviteit genoemd)

het VTH-stelsel de meest doeltreffende maatregelen en aanpak afgestemd en uitgeselecteerd. Het overleg hierover moet nog plaats gaan vinden. Omgevingsdienst NL, de beoogde uitvoerende organisatie voor het subsidieprogramma ervaart de urgentie die uit de aanbevelingen van het rapport van Van Aartsen naar voren komt en is om die reden begin 2021 reeds gestart met het verder professionaliseren van de vereniging. De organisatie zet zich in voor het versterken en verbinden van de gezamenlijke kennis en expertise van de diensten, en is de natuurlijke partij van en voor de Omgevingsdiensten waar het gaat om het vormgeven en uitvoeren van activiteiten en thema's die een bovenregionaal of landelijk niveau hebben. OD-NL heeft in oktober 2021 ook een voorstel voor een meerjarig programma (Impulsprogramma VTH 2030) voorgelegd aan IenW waarvan een aantal onderdelen terugkomen in het op te stellen subsidieprogramma.
Onderdeel van het subsidieprogramma is om, de Omgevingsdienst zelf met een forse impuls uit te bouwen tot een robuuste en voor de (nieuwe) taken toegeruste organisatie die in staat is om invulling te geven aan de beoogde doelstellingen.

2.3 Hoe doelmatig[3] is de wijze van de besteding (de verhouding tussen kosten en effecten)? Is hiervoor een empirische onderbouwing aanwezig?

De OD-NL is als uitvoerende partij voor het subsidie programma een organisatie met weinig tot geen overhead en directe lijnen naar alle partijen in het VTH-stelsel. De kosteneffectieve besteding van de middelen zal in het periodiek overleg van het interbestuurlijk programma een continue aandachtspunt op de agenda vormen en opgenomen zijn in de (deel)rapportages mbt de verantwoording en vooruitblik. Om de doelmatigheid verder te waarborgen zal bij toekenning van de (deel)subsidies de ontvanger(s) moeten aangeven dat zij gecommitteerd zijn aan het desbetreffende onderdeel/project en de bijdrage aan de doelstellingen moeten beschrijven. Doordat de 18 mln aan beleidsmiddelen (èn de 6 mln voor ILT) vanuit een centraal uitgevoerd thematisch programma wordt ingevuld (en niet wordt verdeeld over de 29 Omgevingsdiensten), wordt ingezet op specifieke thema's en activiteiten waar het Rijk op regisseert en waarbij tevens sprake is van een goede verhouding tussen uitvoeringskosten en effecten. De focus op 4 hoofdthema's maakt dat er geen diffuse verdeling van middelen over een breed terrein plaats vindt

2.4 Hoe past inzet van het instrument in de instrumentmix? Zijn deze onderling consistent?

Naast het instrument van het subsidieprogramma wordt ook ingezet op een aantal juridische trajecten die nodig zijn om de aanbevelingen van Van Aartsen op te volgen. En tevens zal vanuit het interbestuurlijk programma actief worden ingezet op participatie en communicatie naar de systeemwereld (betrokken stakeholders) alsmede naar de leefwereld (burgers/omwonenden). Deze verschillende instrumenten vullen elkaar aan en zijn als zodanig consistent

2.5 Zijn er alternatieve instrumenten of maatregelen om het doel te bereiken? Waarom is hier niet voor gekozen?

Vanuit het in te richten interbestuurlijk programma wordt naast de inzet van het primaire instrument van het subsidieprogramma ook (zie 2.4) ingezet op juridisch instrumentarium (aanpassen wetgeving, regelingen, mandaten). De krachtige impuls die nodig is volgens het rapport Van Aartsen om het VTH-stelsel robuust en op alle onderdelen goed toegerust te maken voor de toekomst, vraagt om deze samenhangende programmatische aanpak. Alternatieve instrumenten (i.c. zonder gebruik en inzet van middelen) om de beoogde versterking (cf. Van Aartsen) te bewerkstelligen, zijn niet voorhanden.

Criteria voor de opname van onderdelen/thema's in het subsidieprogramma of specifieke opdrachtverlening zijn:

- er moet sprake zijn van een expliciete (regisserende) rijksrol vanuit de stelselverantwoordelijkheid;

[3] De relatie tussen de effecten van het beleid en de kosten van het beleid (definitie RPE, ook efficiëntie genoemd)

- de middelen richten zich op bovenregionale taken van/voor omgevingsdiensten waarop landelijke afstemming noodzakelijk is (1) en/of de aanpak van bovenregionale problemen/thema's waarop samenwerking noodzakelijk is en die van belang zijn voor het gehele VTH-stelsel (2);
- zonder de inzet van financiële middelen worden de achterliggende doelen niet gehaald;
- er geen sprake is van het dichten van bestaande tekorten op begrotingen;
- de te ondersteunen activiteit, thema of impuls "nieuw of aanvullend" is ten opzichte van de bestaande inrichting en activiteiten binnen het VTH-stelsel.

2.6 Hoe ziet de specifieke besteding van de middelen eruit? Hoe verhoudt zich dit tot het kasritme in het RA?

In het coalitieakkoord zijn voor de versterking van het gehele VTH-stelsel (opvolging Cie Van Aartsen) twee aparte budgetlijnen opgenomen: 18 miljoen euro structureel als beleidsenveloppe en daarnaast (geleidelijk oplopend) 6 miljoen euro structureel voor de Inspectie Leefomgeving en Transport. De middelen vanuit de beleidsenveloppe worden m.n. ingezet op o.a. belangrijke doorbraken/doorontwikkeling op ICT-systemen voor een betere informatiepositie van het VTH-stelsel, en voor versterking van kennisinfrastructuur en -deling. De middelen van de ILT zijn voor de inzet van ILT-ers (fte's) ten behoeve van de uitbreiding van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (inzet op milieucriminaliteit), en daarnaast vanuit de ILT-begroting voor de inzet op het uitvoeren visitaties en van thematische/signalerende onderzoeken binnen het VTH-stelsel. De inzet van beide budgetlijnen op deze hoofdthema's zijn in het kader van de (integrale) versterking van het gehele VTH-stelsel niet los van elkaar te zien en worden daarom in dit bestedingsplan beide opgenomen maar wel in twee afzonderlijke tabellen (A en B). In onderstaande tabel is de besteding van de middelen aangegeven , verdeeld over 5 hoofdgroepen voor de beleidsenveloppe (versterking inzet op milieucriminaliteit (1), Informatiepositie VTH-stelsel (2), Kennisinfrastructuur en -ontwikkeling en arbeidsmarkt (3), Slagvaardig milieutoezicht Rijk (4), en apparaatskosten (5).

Inzet op een impuls in 2022 en structurele ondersteuning vanaf 2023

- Het eerste jaar waarin de middelen beschikbaar komen vraagt om een bijzondere aanpak. De noodzaak en urgentie om snel de middelen op de bestemming te krijgen en concreet resultaat te boeken, geven aanleiding om dit jaar een stevige impuls te geven aan de meest prioritaire onderdelen van het pakket. Daarbij is het onderdeel Versterking Informatiepositie VTH-stelsel he meest urgent. In de rapporten van de commissie Van Aartsen ("Een onzichtbaar probleem") en Algemene Rekenkamer ("Handhaven in het duister") is vastgesteld dat de datahuishouding en informatie-uitwisseling binnen het VTH-stelsel niet op orde is. Ook de Kamer heeft in een tweeta moties de regering verzocht een uniform systeem op te zetten waarmee een valide informatiebe ontstaat over de omvang van milieucriminaliteit en -overtredingen (motie Hagen van 8 juli 2021 en om een met privacy-waarborgen omkleed gedeeld informatiesysteem op te zetten waarvan a bestuurlijke - en strafrechtelijke diensten die betrokken zijn bij opsporing en handhaving van milieucriminaliteit gebruik kunnen maken (motie Hagen/Sneller van 4 november 2021).
  Zonder een goede informatiepositie over het gehele VTH-stelsel door middel van een robuust systeem van datahuishouding en informatie-uitwisseling kunnen de andere verbeteropgaves niet of onvoldoende worden uitgewerkt, en daarmee is het systeem van data-huishouding en informatie-uitwisseling prioritair en randvoorwaardelijk. Daarom wordt de impuls in het eerste jaar dan ook voor het grootste deel (8 van 18 mln) ingezet op de versterking van de informatiepositie van het VTH-stelsel.
  De toedeling van de 8 mln op dit onderdeel is gebaseerd op de afzonderlijke (geschatte) deelposten op volgende onderdelen:
  - 2 mln voor doorontwikkeling van de landelijke, Gemeenschappelijke Inspectiedatabase (GIR 2.0) Risicovolle Bedrijven *. Startend in 2022
  - en doorlopend in 2023 zal deze inspectiedatabase volledig zijn toegerust op toekomstige (o.a. vanuit EU verplichte) functionaliteiten en

- modules bevatten waarmee een Omgevingsdienst-breed niveau van registratie, -analyse en rapportage wordt geboden.
- 3 mln eenmalige impuls voor een compleet gedigitaliseerd proces van vergunningverlening (Altijd Actuele Digitale Vergunning, AADV). De bedrijven waar de provincie het bevoegd gezag voor is, zijn vaak groot en bestaan uit veel installaties en activiteiten. De vergunningaanvragen van deze bedrijven zijn in veel gevallen dan ook uitgebreid en complex. Gebaseerd op een pilot bij de provincie ZH- wordt met deze impuls zowel het proces van vergunningverlening als het volledige bestand aan bestaande vergunningen van de (complexe) bedrijven in NL gedigitaliseerd. Hiermee wordt een veel transparanter, toegankelijker en altijd actueel bestand aan complexe vergunningen tot stand gebracht. De 3 mln voor deze impuls is gebaseerd op het aantal in de pilot uitgevoerde digitaliseringsslagen.
- -Naast de digitalisering van proces en het actueel zijn van vergunning is het beter ontsluiten van vergunningen dringend noodzakelijk. In het Nationaal Milieubeleids Kader (NMK) is het signaal afgegeven dat een landelijk overzicht van decentraal verleende omgevingsvergunningen (milieudeel) op dit moment ontbreekt. De vraag is in eerste instantie ontstaan vanuit de informatiebehoefte van het Rijk, maar er zijn voldoende signalen dat de informatiebehoefte ook bij de bevoegde gezagen tenminste zo groot is. Dit traject kost tijd en wordt over een periode van 2-3 jaar uitgesmeerd en is gebaseerd op de kosten per vergunning.
- Oprichting Informatiebureau voor milieutoezichthouders (OD-NL, ILT), centraal bureau (OD-NL en ILT) waarin een totaalbeeld van de stand van het milieudomein van het VTH-stelsel kan worden opgesteld. Dit start in het 1e jaar (2022) nog in een lichte vorm en groeit dan in de volgende jaren door naar een volwassen organisatie (van 1 mln naar 6 mln).
- Ontwikkeling informatiemodel VTH-stelsel + doorontwikkeling Inspectieview (ICT-systeem voor data-huishouding, informatie-uitwisseling en kennisdeling binnen VTH stelsel). In 2e kwartaal 2022 start als eerste het volledig in kaart brengen van het "informatie-landschap" van het VTH-stelsel (wie is binnen het VTH-stelsel vanuit I-voorziening waar voor verantwoordelijk, knel- en verbeterpunten in kaart brengen) waarna de doorontwikkeling en professionalisering van het IV-systeem kan gaan beginnen. Dit zal een tijdsperiode van ca. 2 – 2,5 jaar beslaan.

- Daar waar in dit verband sprake is van een (vrijwel geheel) eenmalige investering wordt dit met een * aangegeven.
- Hiermee wordt in de loop van 2022, naar verwachting vanaf de zomer, een investeringsimpuls op de genoemde onderdelen weggezet van maximaal ca. 17 mln euro voor de beleidsenveloppe.
- Inzet is om de vormgeving van het financieel instrumentarium in te richten als een mix van (voor een groot deel) subsidieprogramma (bij OD-NL) en (gedeeltelijk) opdrachtverlening.
- In de volgende jaren (vanaf 2023) krijgen de onderdelen een meer structurele financiering waarbij de prioritering en verdeling van middelen zoveel mogelijk binnen het raamwerk van het Interbestuurlijk programma worden ingevuld. Vanuit IenW komen de regie en kaderstellende budgetten, en daarmee wordt samen met de partijen in het Interbestuurlijk Programma de nadere invulling vormgegeven. Mede daarom is voor deze jaren nog slechts gedeeltelijke invulling van het maximaal beschikbaar bedrag opgenomen. De "vrije" ruimte is daarbij in te vullen binnen het kader van het nog te starten (naar verwachting begin april '22) Interbestuurlijk Programma.

ONDERDEEL	2022 (Impuls Jaar)	2023	2024	Struct.
A. Versterking VTH-stelsel				
A1. Versterking ketenaanpak milieu-criminaliteit				
-				

- opleiding/training BOA's - verbetering samenwerking ILT-IOD met OD's	0,5	0,6	0,7	1,0
Subtotaal	**0,5**	**0,6**	**0,7**	**1,0**
A2. Versterking informatiepositie VTH-stelsel				
ICT: doorontwikkeling van de landelijke, Gemeenschappelijke Inspectiedatabase (GIR 2.0) Risicovolle Bedrijven * - nu verouderd systeem, moet op toekomst zijn voorbereid met uitbreiding functionaliteiten	2*			
ICT: Uitrol en opschaling van digitalisering proces van vergunningverlening (AADV) * - nieuw procesontwerp milieuvergunning toegespitst op volledige digitalisering van proces (Altijd Actuele Digitale Vergunning, AADV)	3*			
- Beter ontsluiten milieuvergunningen (BOM) - daarmee een goed landelijk overzicht van decentraal verleende vergunningen, geeft inzicht in totale emissies en milieuruimte (ook actie in NMK), <u>obv co-financiering</u>	0,5*	1,0*	1,0*	--
- Oprichting Informatiebureau voor milieutoezichthouders (OD-NL, ILT), centraal bureau (OD-NL en ILT gezamenlijk) voor data verzameling, interpretatie en (meta)analyse van alle data over toezicht, handhaving, opsporing en innovatie tbv alle stakeholders (geeft totaalbeeld van stand van het milieudomein van VTH-stelsel en daarmee sturingsmogelijkheid).	1	3	5	6
- Ontwikkeling informatiemodel VTH-stelsel + doorontwikkeling Inspectieview (ICT-systeem voor data-huishouding, informatie-uitwisseling en kennisdeling binnen VTH stelsel)	1,5	2,5	0,5	0,2
Subtotaal	**8**	**6,5**	**6,5**	**6,2**

A3.Kennisinfrastructuur, -ontwikkeling en -deling + arbeidsmarkt				
-versterking Kennisfunctie OD-NL (versterking kennisfunctie, incl. een centrale voorziening die vragen uitzet bij onder andere het RIVM zoals ook de GGD's dat op dit moment doen (25/5/1 model).	0,5	1	1	1
-versterking capaciteit BRZO+ (versterking kennisfunctie en verbreding naar alle OD's)	2	2	2	2
-versterking OD-NL Academie (bijscholing, training en opleidingen nieuwe kennisvelden)	0,5	1,0	1,0	1,0
Subtotaal	**3**	**4**	**4**	**4**
A4. Slagvaardig milieutoezicht Rijk				
-starten van visitaties, OD-NL ism ILT ; wordt nog uitgewerkt in Interbestuurlijke Programma (IBP)	ten laste ILT-begroting)	(ILT)	(ILT)	(ILT)
-inrichten monitoringssysteem signalerende + thema-onderzoeken (ILT), mede in afstemmig in IBP	ten laste ILT-begroting)	(ILT)	(ILT)	(ILT)
Subtotaal	**nnb**	**nnb**	**nnb**	**nnb**
A5. Apparaatskosten				
<u>Beleid extra fte :</u> - regie op organisatie en inhoudvan interbestuurlijk programma (IBP) - financiën - Kamerbrieven, Kamervragen, Kamerdebatten, burgervragen, persvragen, communicatie, participatie en inspraak	0,7	0,7	0,7	0,7
-<u>HBJZ extra fte :</u> (aanpassing wet- en regelgeving nav aanbevelingen Cie Van Aartsen en OW)	0,2	0,2	0,2	0,2
<u>Programmabureau Interbestuurlijk Programma</u> -Programmamanager (directeursniveau) secretariaat Communicatie, voorbereiding en coördinatie van stuurgroep en bestuurlijk	0,3	0,4	0,4	0,3

overleg, ondersteuning projecten en organisatie regiobijeenkomsten + conferenties/conferenties)				
Programmabureau OD-NL -Robuust en toegerust op centrale functie mbt kennisopbouw en -transfer, vraagbaak en centraal schakelpunt tussen Rijk en uitvoering, en uitvoerder subsidieprogramma	6	0,5	0,5	0,5
Subtotaal	**6,2**	**1,8**	**1,8**	**1,7**
TOTAALPAKKET INVESTERINGEN A. Versterking VTH	**17,7[4]**	**12,9**	**13,0**	**12,9**
B. Versterking ILT				
B1. Versterking ILT-IOD				
- Uitbreiding van de ILT –IOD - ILT-IOD kan op signalen van omgevingsdiensten werken	**2**	**4**	**6**	**6**
TOTAALPAKKET INVESTERINGEN B. Versterking ILT	**2**	**4**	**6**	**6**

* dit betreft geen structurele uitgave (beperkt tot 1, 2 of 3 jaar)

N.B.: N.B. : om bij te dragen aan een robuust systeem voor de hele strafrechtsketen voor milieucriminaliteit is het ook nodig dat de capaciteit van het Openbaar Ministerie (OM) en de Zittende Magistratuur (ZM) structureel wordt uitgebreid. Standpuntbepaling JenV is vooralsnog dat zij daar zelf vanuit RA niet de middelen voor gekregen hebben, en gaan uit van uitbreiding en betaling van OM door vakdepartement. Hierover is nog overleg gaande.

2.7 Wat is de p, wat is de q?

Het investeringsprogramma bestaat uit 4 hoofdgroepen met elk diverse subonderdelen (waarvoor verschillende p x q gelden), en een deel apparaatskosten/programmamiddelen.
Voor de uitvoeringsplannen per subonderdeel in de hoofdgroep zullen de specifieke kosten nog inzichtelijk moeten worden gemaakt na de gesprekken met de Omgevingsdiensten die in 2022 worden gehouden. Daar waar een onderdeel de versterking van capaciteit betreft is rekening gehouden met 100.000 euro voor 1 fte

2.8 Is het een optie om het beleid eerst in een kleinschalig experiment te testen alvorens over te gaan tot bredere uitrol?

[4] In 2022 start het interbestuurlijk programma ca. april en zijn voor meerdere onderdelen de bijdragen nog niet op max.niveau, vandaar nog geen 18 mln uitgaven. Mogelijkheid van overheveling van deel middelen naar vlg.jaren is gewenst.

De rapportages van de cie Van Aartsen en de ARK geven heel duidelijk aan wat nodig is om het VTH-stelsel te versterken. In de Kamerbrief van 13 dec geeft de Staatssecretaris aan hoe de aanbevelingen in samenhang en vanuit een interbestuurlijk programma zullen worden opgevolgd. Vanuit de Kamer is ook meerdere keren aangedrongen op spoed om invulling te geven aan de aanbevelingen. In deze context is het geen optie (en ook niet nodig) om eerst te beginnen met een kleinschalig experiment.

2.9 Hoe vindt de uitvoering plaats? Ga daarbij in op:

- Welke partijen zijn er betrokken?
- Welke verantwoordelijkheid heeft iedere partij?
- Welke kosten draagt iedere partij?
- Wat zijn hierbij de belangrijkste risico's bij uitvoering?

Uitvoering van de subsidie-onderdelen vindt plaats door Omgevingsdienst-NL, die onder directe aansturing staat van een programmabureau vanuit het interbestuurlijk programma

VNG : bevoegd gezag van OD's, eindverantwoordelijk voor uitvoering en voor basisfinanciering OD's, bijdrage "in kind" aan interbestuurlijk programma, risico's dat tijdens uitvoering andere wensen ontstaan (bv financiering tekorten)

IPO : bevoegd gezag van OD's, eindverantwoordelijk voor uitvoering en voor basisfinanciering OD's, bijdrage "in kind" aan interbestuurlijk programma, risico's dat tijdens uitvoering andere wensen ontstaan (bv financiering tekorten)

IenW: opdrachtgever/eindverantwoordelijk, apparaatskosten opgenomen in middelen, risico dat partijen in het veld (gemeenten, provincies) andere koers varen

OD-NL : centrale uitvoerende partij, apparaatskosten voor uitvoering zijn opgenomen in het subsidieprogramma, risico dat provincies/gemeenten teveel macht/regie bij OD-NL zien ontstaan

JenV : betrokken ivm integrale aanpak miliecriminaliteit, moet haar rol in versterking functioneel parket/OM invullen (uitbreiding fte's) oppakken, risico dat dit onvoldoende prioriteit (en toedeling middelen) krijgt
ILT: directe rol in de versterking van de IOD (kosten vanuit de aparte budgetlijn van RA) , en daarnaast inzet op milieutoezicht door Rijk ,

1.3 Evaluatie (ex post)

Beschrijf hoe vastgesteld gaat worden of de beoogde doelen gehaald worden en geef daarbij antwoord op de volgende vragen

1. Evaluatie (ex post)

3.1 Welke gegevens zijn er nodig om te evalueren of de doelstelling is behaald? Ga specifiek in op beschikbaarheid en kwaliteit van de gegevens

Gegevens die nodig zijn (ook periodiek bij tussenevaluaties) :

- Uitkomsten van visitaties (beschikbaar, rapportages)
- Aantal ontsloten en gedigitaliseerde vergunningen (beschikbaar, in systeem zichtbaar)
- Op welke kennisinstellingen is OD-NL aangesloten (beschikbaar, geen hard gegeven)
- Jaarlijkse omvang vermijdbare milieuschade (lastig, kan alleen op hoofdlijnen)
- Voldoen aan de kwaliteitscriteria van alle OD's (beschikbaar, via jaarlijkse foto)
- Produkten vanuit OD-NL aan Rijk geleverd op tijdigheid en kwaliteit (bv. antwoorden kamervragen, achtergrondinfo over ZZS, asbestcentrales)
- Functioneren ICT-systemen Inspectieview en LBR-GIR (aansluiting van OD's, brondata
- Aantal opgeleide BOA's

Ook wordt de Staat van de Veiligheid Risicovolle Bedrijven jaarlijks gepubliceerd, die naast de veiligheidsprestaties van de risicovolle bedrijven ook een beeld geeft van de VTH-ontwikkelingen bij de BRZO-OD's. Op termijn is ook een Staat van de Omgevingsdiensten voorzien, waaraan tevens belangrijke indicatoren kunnen worden ontleend en ingezet

3.2 Hoe wordt doelbereik, doeltreffendheid en doelmatigheid gemeten? Welke onderzoeksopzet wordt hiervoor gehanteerd?

- Wanneer wordt er gemeten (nul, tussentijds, eindmeting)?
- Hoe wordt gerapporteerd over de (tussentijdse) uitkomsten?
- Zijn er herijkingmomenten? wat zijn hiervan de gevolgen voor het te behalen doel en de meetbare doelstellingen?

In o.a. de visitatierondes en de periodiek foto's van de Omgevingsdiensten wordt doelbereik gemeten (aan begin, en verder minimaal elke 2 jaar). Rapportage vindt plaats vanuit OD-NL, de rapportages worden beoordeeld en goedgekeurd in het programmabureau van het Interbestuurlijk programma.
Een herijkingsmoment kan plaatsvinden na 2 jaar waarbij bezien wordt adhv de gerealiseerde doelstellingen een bijstelling of aanpassing in programma noodzakelijk is. Dit in overleg met de partijen in het IBP.

3.3 In hoeverre is het doelbereik[5], doeltreffendheid en doelmatigheid vast te stellen? Zijn er bijvoorbeeld nog andere instrumenten of externe effecten die effect hebben op het resultaat?

Doelbereik wordt m.n. vastgesteld bij de periodieke visitaties langs individuele OD's (pakken alle OD's de lijnen vanuit OD-NL goed op), doeltreffendheid door de mate waarin de overdracht vanuit OD-NL naar OD's resulteert in kwaliteitsverbetering in VTH uitvoering en in hoeverre het Rijk kan rekenen op snelle en adequate levering van producten vanuit OD-NL. Doelmatigheid in hoeverre de middelen, zonder hoge overheadkosten, worden besteed aan de beoogde producten (bv. aantal gedigitaliseerde vergunningen per tijdsperiode). Naast de specifieke, periodieke rapportages en monitoring vanuit het investeringsprogramma (interbestuurlijk programma) worden (2)jaarlijks meerdere onderzoeken en periodieke rapporten opgesteld

- 2-jaarlijks onderzoek vanuit de Wet VTH (tzt Omgevingswet)
- ILT -thema-onderzoeken
- Staat van de Omgevingsdiensten (periodieke "foto" van de OD's)

Jaarlijkse Staat van de Veiligheid Risicovolle Bedrijven

3.4 Wie is verantwoordelijk voor de evaluatie binnen het departement?

De directie O&M van DGMI is eerstverantwoordelijk tav de evaluatie.

3.5 Hoe verhoudt deze evaluatie zich tot de evaluatieplanning en tot de cyclus van beleidsdoorlichtingen (in welk jaar vindt de beleidsdoorlichting plaats)?

De evaluatieplanning loopt vanaf de start mee in begrotings- en beleidscyclus van IenW.

Wanneer de volgende beleidsdoorlichting plaats vindt is afhankelijk van de voortgang van de overleggen o.a. de Omgevingsdiensten. In de evaluatie zullen de bereikte resultaten van het interbestuurlijk programma worden meegenomen

[5] De mate waarin de beleidsdoelstelling wordt gerealiseerd (niet gerelateerd aan de onderzochte beleidsinstrumenten).